

«Ο Άνθρωπος του Θεού» - Σχόλια στην ταινία της Γελένα Πόποβιτς για τον Άγιο Νεκτάριο

[Πολιτισμός / Κινηματογράφος](#)

[Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας](#)

Βραδυνή προβολή στον θερινό κινηματογράφο του Βόλου, την “Εξωραϊστική”. Sold out μια ταινία για έναν άγιο της Εκκλησίας. Σε καιρούς που η πίστη θεωρείται περιθωριακό γεγονός, όταν οι πολλοί ασχολούνται με τις “ακραίες” αντιδράσεις μελών της Εκκλησίας έναντι των εμβολίων ή θέλουν την Εκκλησία συμπαραστάτη στις πολιτικές του Καίσαρα, να υπάρχει τέτοιο ενδιαφέρον για μία ταινία αποτελεί έκπληξη. Οικογένειες με τα παιδιά τους, άνδρες και γυναίκες της παραγωγικής ηλικίας, σχετικοί και αδιάφοροι ως προς την πίστη να προσέρχονται σε ένα γεγονός που είναι της κοσμικής τέχνης, είναι εντυπωσιακό. Αν αυτός ήταν ένας από τους στόχους των παραγωγών της ταινίας, ιδίως της Μονής Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους, σίγουρα επετεύχθη και με το παραπάνω, διότι ανάλογη είναι και η συμμετοχή του κοινού και ατις άλλες περιοχές της πατρίδας μας. Η πίστη δεν περιμένει τους ανθρώπους να έρθουν σ’ αυτήν, αλλά μιλά με τα μέσα του κόσμου, προτείνει και καλεί

(μου θύμισε τον Αρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο και το όραμά του).

Καλογυρισμένη ταινία. Εξαιρετική η φωτογραφία της, η αναπαράσταση της εποχής (1880-1920), η μουσική (ο Πολωνός συνθέτης Ζμπίγκνιου Πράισνερ, συνεργάτης του μεγάλου σκηνοθέτη Κισλόφσκι απέδωσε ιδανικά με ηχοχρώματα ανατολής και δύσης την ατμόσφαιρα), τα κοστούμια, ο φωτισμός, παραγωγή που δείχνει ότι θέματα που έχουν να κάνουν με την θρησκεία δεν είναι ανάγκη να αντιμετωπίζονται πρόχειρα και ερασιτεχνικά (όπως συχνά η ποιμαντική της Εκκλησίας).

Ο Άρης Σερβετάλης με τη σκηνοθέτιδα της ταινίας, φωτογραφία

Ο Άρης Σερβετάλης που υποδύθηκε τον Άγιο Νεκτάριο είναι συγκλονιστικός. Λιτό και ασκητικό το παίξιμο του ρόλου, η φωνή του καταλυτική, η ηρεμία της

ηθοποιίας του κάνει και τον πιο απαιτητικό θεατή να αισθανθεί την προσωπικότητα του Αγίου Νεκταρίου. Αλλά και οι άλλοι πρωταγωνιστές - Αλεξάντερ Ποπώφ, Μίκυ Ρουρκ, Χρήστος Λούλης, Τόνια Σωτηροπούλου, Γιάννης Στάνκογλου, Καρυοφιλιά Καραμπέτη, Νικήτας Τσακίρογλου, Μιχάλης Οικονόμου, Αλέξανδρος Μυλωνάς, Γιάννης Αναστασάκης κ.ά -, χωρίς να μετρά ο χρόνος εμφάνισης στην ταινία, δίνουν τον καλύτερο εαυτό τους και με πειστικότατο τρόπο, δείγμα εξαιρετικής σκηνοθεσίας και παραγωγής, αλλά και ότι εκτός από καλοί ηθοποιοί κούμπωσαν στην ταινία.

Δεν μπορείς παρά να προβληματιστείς για τα παιχνίδια εξουσίας στον χώρο της Εκκλησίας, αναθυμούμενος τις δοκιμασίες του Αγίου Νεκταρίου. Ότι ο εκκλησιαστικός χώρος αποτελείται από ανθρώπους, κάποτε επιλήσμονες της αποστολής τους, παραδομένους στην λογική της επικράτησης, αδιάφορους για το κακό, με έλλειμμα αγάπης, συχνά και με πολλή κακία και ανταγωνισμό, που δεν διστάζουν να διασύρουν ψυχές, για να μην αναγκαστούν να παραδεχθούν την αξία τους. Παρά την διακριτικότητα με την οποία η ταινία παρουσιάζει τις ίντριγκες αυτού του είδους, ο προβληματισμός αναδύεται έντονος. Ποια εικόνα έχει ο κόσμος για την Εκκλησία; Αυτή του Αγίου Νεκταρίου ή αυτή της Συνόδου του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και της Εκκλησίας της Ελλάδος; Την εικόνα του ανθρώπου του Θεού, που συνεχίζει με αγάπη, συγχωρητικότητα, στοχασμό, όραμα, πολλή προσευχή και εμπιστοσύνη στον Θεό να παλεύει για έναν κόσμο γαλήνης, χριστιανικής ταπείνωσης, στον οποίο με κάποιον τρόπο χωρούνε όλοι, χριστιανοί και μη, πλούσιοι και φτωχοί, άνδρες και γυναίκες, ή έναν κόσμο κατ' εικόνα της πολιτικής και κάθε μορφής εξουσίας, όπου τα πάντα λειτουργούν στην προοπτική μόνο του παρόντος κόσμου; Η απάντηση μοιάζει αυτονόητη στην ταινία και στην ζωή του Αγίου Νεκταρίου. Το πρόβλημα είναι πόσοι από εμάς έχουμε την διάθεση να ζήσουμε και να δείξουμε τον Χριστό που πιστεύουμε και όχι τους εαυτούς μας σε αγώνα επικράτησης έναντι των άλλων; Η αγάπη, η ασκητικότητα, το παράδειγμα, η αφιέρωση, η θυσία, η υπομονή του Αγίου είναι οδηγός και η ταινία πέτυχε να το καταδείξει.

Θα άξιζε η σκηνοθέτης να προσπαθήσει να τονίσει μέσα από την ταινία και όψεις που θα βοηθούσαν τον θεατή να δει περισσότερο το πώς η ορθόδοξη παράδοση βλέπει στοιχεία όπως το κακό, η αμαρτία, ο διάβολος, πώς αυτά αλλοτριώνουν ακόμη και τους ανθρώπους που λένε ή θέλουν να πιστεύουν, δηλαδή όλους μας. Παράλληλα, ίσως θα είχε ακόμη μεγαλύτερο ενδιαφέρον να είχε ιδωθεί η ταινία μέσα από τα μάτια του Αγίου περισσότερο, να εστιάσει στα συναισθήματά του και στις σκέψεις του, να τολμήσει (καθώς είναι κινηματογράφος) να δει περισσότερο την ανθρώπινή του διάσταση, τον πόνο του για την απουσία της αγάπης από την ζωή (κάτι που φάνηκε κυρίως στις σκηνές στην Ριζάρειο με την αυτοτιμωρία του Αγίου και την ανάληψη των καθηκόντων του καθαριστή, όπως επίσης και στην απόφασή του να αντισταθεί όταν οι μοναχές αδικούνταν από την Σύνοδο). Η σκηνοθέτης βέβαια προσπάθησε να αποτυπώσει ουσιαστικά όλη την ζωή του Αγίου, ώστε να γίνει γνωστός στους πολλούς, ακολουθώντας με ρεαλισμό μια ντοκυμαντερίστικη προοπτική, κάνοντας ένα είδος ιστορικού δράματος, που θα ικανοποιήσει πάντως τον θεατή.

Αξίζει να την παρακολουθήσετε. Ελπίζουμε ότι αυτή η ταινία θα είναι η αρχή ώστε η Εκκλησία μας συνολικά να αποφασίσει να επικαιροποιήσει τα μηνύματα της πίστης και της παράδοσής μας, μέσα από πρόσωπα που έχουν να πούνε πολλά

στον σύγχρονο άνθρωπο, αυτόν που θέλει αλλά δεν τολμά να βρει νόημα στην προτεραιότητα της αγάπης, του φωτός, της παραίτησης από την δόξα του εγώ.

themistoklismourtzanos.blogspot.com

<https://bit.ly/2V6qZAy>